

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 24S/179/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200185
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Datlová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:1019200185.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako správny súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ivany Datlovej a členov senátu JUDr. Aleny Antalovej a JUDr. Drahomíry Mikulajovej, v právnej veci žalobcov: 1) D.. A. Q., nar. XX. Z. XXXX, 2) D.. L. Q., nar. XX. H. XXXX, obaja bytom V. XXXX/XX, XXX XX B., právne zastúpení: Mgr. Soňou Grošaftovou, advokátkou, Hodžova 13, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcia výstavby, Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava 15, za účasti ďalšieho účastníka: Slovenská správa ciest, Skuteckého 32, 974 23 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 28154/2018/SV/80452 zo dňa 22. októbra 2018, takto

rozhodol:

Rozhodnutie žalovaného Ministerstva dopravy a výstavby SR Bratislava č. 28154/2018/SV/80452 zo dňa 22. októbra 2018 **zrušuje a vec vracia** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je **povinný** v plnom rozsahu nahradiť žalobcom 1), 2) dôvodne vynaložené trovy konania a zaplatiť ich v lehote 20 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bude určená ich výška. Výška trov konania bude určená samostatným rozhodnutím, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

Ďalšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Administratívne konanie

1. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej len „prvostupňový orgán verejnej správy“ alebo „vyvlastňovací orgán“) ako vecne a miestne príslušný úrad na konanie o vyvlastnení podľa § 7 ods. 1 zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 282/2015 Z.z.“ alebo „zákon o vyvlastňovaní“) vo veci návrhu Slovenskej správy ciest, Banská Bystrica (ďalej len „ďalší účastník“) zo dňa 12. apríla 2018 na obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov 1), 2) k pozemkom v katastrálnom území B. dočasným záberom počas realizácie verejnoprospešnej líniovej stavby „I/66 Brezno -obchvat, II. etapa, 1.úsek“ v prospech navrhovateľa ako jej investora (v tomto konaní v procesnom postavení ďalšieho účastníka) Rozhodnutím OU BB OVBPX-XXXX-XXXXXX:SD zo dňa 4. júna 2018 rozhodol tak, že:

„I.

Podľa § 13 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní, § 17a) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)v znení neskorších predpisov

obmedzujú sa pre dočasný záber

pozemkové nehnuteľnosti v prospech SR - Slovenskej správy ciest, Miletičova 19, Bratislava,

IČO: 00 33 28

zapísané na vlastníka:

Q. A., D.. rod. Q., nar. XX.XX.XXXX a manželka Q. L., D., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: V. XXXX/XX, XXX XX B., SR

Katastrálne územie: B.

Geometrický plán: č. XXXXX/XXXX

Znalecký posudok: č. XXX/XXXX

A) Dočasný záber do 1 roka (ročný záber), predpokladaný termín od 1.11.2018-30.10.2019; doba nájmu začne plynúť odo dňa protokolárneho odovzdania staveniska nájomcom zhotoviteľovi stavby. Doba nájmu uplynie dňom písomného oznámenia prenajímateľovi, že pozemky sú uvedené do stavu spôsobilého na pôvodné užívanie.

Diel podľa GP č. LV KN-E parc.č. Druh dočasného záberu Celková výmera parcely (m2) Stavebný objekt Výmera dielu (m2) Druh pozemku Spoluvlastnícky podiel Výmera pripadajúca na prenajímaný spoluvlastnícky podiel (m2)
XX XXXX XXXX/X DZ X XXXX XXX-XX Sanácia územia XXX Trvalé trávne porasty X/X XXX,XXXX

B) Dočasný záber na obdobie 3 rokov, predpokladaný termín od 1.11.2018-30.10.2021. Doba nájmu začne plynúť odo dňa protokolárneho odovzdania staveniska nájomcom zhotoviteľovi stavby. Doba nájmu uplynie dňom písomného oznámenia prenajímateľovi, že pozemky sú uvedené do stavu spôsobilého na pôvodné užívanie.

diel podľa GP č. LV KN-E parcela číslo druh dočasného záberu celková výmera parcely (m2) stavebný objekt výmera dielu (m2) druh pozemku spoluvlastnícky podiel Výmera pripadajúca na prenajímaný spoluvlastnícky podiel (m2)

X XXXX XXXX/X DZ XXXX 101-00 Cesta I/66 XX Trvalé trávne porasty X/X XX,XXXX
XX XXXX XXXX/X DZ XXXX 031-00 Príprava územia XXX Trvalé trávne porasty X/X XXX,XXXX
XX XXXX XXXX/X DZ XXXX 031-00 Príprava územia X Trvalé trávne porasty X/X X,XXXX
XX XXXX XXXX/X DZ XXXX 101-00 Cesta I/66 XX Trvalé trávne porasty X/X XX,XXXX
XX XXXX XXXX/X DZ XXXX 101-00 Cesta I/66 XXX Trvalé trávne porasty X/X XXX,XXXX
XXX XXXX XXXX DZ XXXX 263-00 Úprava potoka B. v km X,XXX X Orná pôda X/X X,XXXX
Spolu: XXX,XXXX

S užívaním vyvlastneného (obmedzovaného) pozemku je potrebné začať do piatich rokov od vyhlásenia právoplatnosti tohto rozhodnutia, v opačnom prípade môže vlastník pozemku žiadať o zrušenie vyvlastňovacieho rozhodnutia (rozhodnutia o obmedzení vlastníckeho práva).

II.

Podľa § 13 ods. 3 zákona o vyvlastňovaní, § 17a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov

určuje náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva: 0,661/m²/1rok

Spolu za 3 roky: 280,93 €/rok x 3 roky = 842,79 €

Spolu za 1 rok: 87,25 €

Náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva uhradí navrhovateľ obmedzovanému v lehote 30 pracovných dní odo dňa začatia dočasného záberu, poštovou poukážkou.

V konaní neboli vznesené námietky účastníkov vyvlastňovacieho konania“ (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“ alebo „vyvlastňovacie rozhodnutie“).

2. Z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia vyplynulo, že vyvlastňovací orgán skúmal súlad návrhu ďalšieho účastníka ako vyvlastníteľa, vrátane predložených dokladov, so zákonom č. 282/2015 Z.z., vychádzal so záverov ústneho pojednávania, na ktorom sa žalobcovia 1), 2) nezúčastnili a nereagovali ani na ďalším účastníkom zaslaný návrh nájmovej zmluvy, zo znaleckého posudku č. XXX/XXXX, vypracovaného znalcom D.. D. E., ktorým bola určená všeobecná hodnota dotknutých pozemkov vo výške 0,661 Eur/m²/rok a návrhu na obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov 1), 2) vyhovel. Nevyhnutnosť rozsahu obmedzenia vlastníckeho práva mal za preukázanú Územným rozhodnutím o umiestnení stavby „I/66 Brezno - obchvat, II. etapa, 1. úsek“ (ďalej len „predmetná stavba“),

vydaným Mestom Brezno - Stavebným úradom dňa 29. júla 2013 pod č. XXXX/XXXX-XX, ktorý nadobudol právoplatnosť 9. septembra 2013 a Rozhodnutím č. MsÚ-XXXX/XXXX-OÚ o predĺžení platnosti Územného rozhodnutia zo dňa 2. augusta 2016, právoplatného dňa 2. septembra 2016. Dospel k záveru, že zákonom stanovené podmienky pre podanie návrhu na obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom a pre vydanie rozhodnutia o obmedzení vlastníckeho práva k nim boli preukázateľne splnené, pretože pozemky, resp. ich časti, nie je možné získať iným spôsobom.

Rozhodnutie žalovaného

3. Proti rozhodnutiu o obmedzení vlastníckeho práva podal odvolanie žalobca 1), o ktorom rozhodlo Ministerstvo dopravy a výstavby SR, sekcia výstavby ako vecne a miestne príslušný druhostupňový orgán verejnej správy podľa § 7 ods. 2 písm. a) zákona č. 282/2015 Z.z. (ďalej len „žalovaný“) Rozhodnutím číslo: 28154/2018/SV/80452 zo dňa 22. októbra 2018 tak, že podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) odvolanie zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“).

4. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný zopakoval obsah odvolaním napadnutého rozhodnutia, obsah podaného odvolania, procesný postup v administratívnom konaní a po preskúmaní formálnej aj vecnej stránky prvostupňového rozhodnutia, procesu, ktorý jeho vydaniu predchádzal a spisového materiálu v celom rozsahu, nezistil nesúlad napadnutého rozhodnutia v jeho výrokovej, či dôvodovej časti so všeobecne záväznými právnymi predpismi, a preto prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Konštatoval, že výrok prvostupňového rozhodnutia korešponduje s jeho odôvodnením, v ktorom vyvlastňovací orgán dostatočne vyčerpávajúco zhrnul a zhodnotil všetky skutočnosti, ktoré boli podkladom pre takýto výrok.

5. Žalovaný uviedol, že zásah štátu do vlastníckeho práva formou vyvlastnenia alebo obmedzenia vlastníckeho práva je možný len pri kumulatívnom splnení zákonných podmienok, ktorých splnenie musí byť pri podaní návrhu na vyvlastnenie/obmedzenie vlastníckeho práva jednoznačne preukázaný s tým, že všeobecná úprava vyvlastňovania je obsiahnutá v zákone o vyvlastňovaní, pričom osobitne poukázal na jeho § 2 ods. 1, 2, 3, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, 3, § 10 ods. 12, a jednotlivé účely vyvlastnenia vo verejnom záujme sú vymedzené v osobitných právnych predpisov, v danej veci v § 17a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (Cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 135/1961 Zb.“ alebo „Cestný zákon“). Verejný záujem na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov 1), 2) bol predmetom dokazovania vo vyvlastňovacom konaní a pri jeho skúmaní bolo ako podklad zohľadnené Územné rozhodnutie o umiestnení stavby vydané Mestom Brezno pod č. XXXX/XXXX-XX zo dňa 29. júla 2013, ktorého platnosť bola predĺžená Rozhodnutím Mesta Brezna č. MsÚ-XXXX/XXXX-XX z 2. augusta 2016, v zmysle ktorého bola predmetná stavba zaradená do Operačného programu integrovanej infraštruktúry II. 2014 - 2020 v rámci prioritnej osi Cestná infraštruktúra. Tým bol preukázaný súlad obmedzenia vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom s cieľmi a zámermi územného plánovania. Rozsah dočasného obmedzenia vlastníckeho práva bol preukázaný geometrickým plánom č. XXXXX/XXXX-DZ. Žalobcovia 1), 2) na výzvu vyvlastňovacieho orgánu nepredložili najneskôr pri prerokovaní na ústnom pojednávaní konanom dňa 22. mája 2018 žiadne námietky k návrhu na obmedzenie vlastníckeho práva, hoci boli poučení, že na neskôr uplatnené námietky sa neprihliada. Vyvlastiteľ preukázal, že sa neúspešne pokúsil postupom podľa § 17 ods. 1 cestného zákona o dosiahnutie cieľa vyvlastnenia dohodou tým, že žalobcom 1), 2) zaslal výzvu na uzavretie nájomnej zmluvy č. KZ/NZ/XXXX/XXXX/XXXX zo dňa 27. decembra 2016 spolu s nájomnou zmluvou č. XX/XXXX/XXXX/XXXX, ktorú žalobcovia 1), 2) prevzali dňa 29. decembra 2016 a v zákonom určenej lehote 15 dní na ňu nereagovali, a teda k uzavretiu dohody o výške kúpnej ceny nedošlo.

6. Žalovaný sa vyjadril aj k odvolacím námietkam žalobcu, ktoré považoval za nedôvodné. K odvolacej námietke, aby bolo prerušené konanie o obmedzení vlastníckeho práva pre dočasný záber dotknutých častí KN-E parcely č. XXXX/X, pretože v konaní o vyvlastnení, ktoré predchádza konaniu o obmedzení vlastníckeho práva žalobcov pre dočasný záber žalobcovia 1), 2) žiadajú vyvlastniť celú KN-E parcelu č. XXXX/X žalovaný uviedol, že táto odvolacia námietka je neopodstatnená, pretože predmetom vyvlastňovacieho konania, na ktoré odvolatelia poukázali (č. OU-BB-OVBPX-XXXX-XXXXXX:SD), bola parcela KN-C č. XXXX/X v katastrálnom území B. a predmetom preskúmaného konania o obmedzení vlastníckeho práva žalobcov sú parcely KN-E č. XXXX/X a KN-E č. XXXX, obe evidované na LV č. XXXX pre katastrálne územie B.. Za nedôvodnú považoval aj odvolaciu námietku žalobcu týkajúcu sa výšky náhrady za vyvlastnenie, pretože bola určená v súlade so zákonom, keď prvostupňový orgán verejnej správy vychádzal zo všeobecnej ceny nehnuteľností určenej v znaleckom posudku č. XXX/

XXXX. Zdôraznil, že správny orgán hodnotí znalecký posudok, ktorý je dôkazom v správnom konaní len z hľadiska, či úvahy znalca nie sú v rozpore so zásadami logiky a skutkovým stavom a nie z hľadiska jeho obsahovej správnosti. Závery znaleckého posudku nemôže orgán verejnej správy nahradiť vlastným odborným posúdením veci, a preto odvolateľov poučil, že majú možnosť domáhať sa preskúmania výroku o náhrade podľa § 14 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní v súdnom konaní s tým, že žaloba musí byť podaná v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení a zmeškanie tejto lehoty nemožno odpustiť.

Žaloba

7. Včas podanou správnu žalobou žalobcovia 1), 2) namietali nezákonnosť rozhodnutia žalovaného pre jeho nepreskúmateľnosť a pre nedostatočne zistený skutkový stav veci a žiadali, aby ho správny súd zrušil z dôvodov uvedených v § 191 ods. 1 písm. c), d), e) a g) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uviedli, že žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie napriek tomu, že je postihnuté závažnými vadami, ktoré spočívajú v rozpore výroku prvostupňového rozhodnutia so zákonom, v neexistencii primeranej náhrady za obmedzenie vlastníctva v spojení s prekážkou začatého konania a v absencii preukázania verejného záujmu. Uplatnili si plnú náhradu trov konania.

8. Argumentovali, že prvostupňové rozhodnutie nemohlo vyvolať účinky predpokladané aplikovanými ustanoveniami § 13 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní a § 17a cestného zákona, pretože ním:

- nebolo rozhodnuté o „obmedzení vlastníckeho práva k pozemkom žalobcov 1), 2)“, ale o „obmedzení pozemkových nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov 1), 2) pre dočasný záber“, a teda výrok prvostupňového rozhodnutia je v rozpore s § 13 ods. 2 písm. b) bod 2 zákona o vyvlastňovaní, spočívajúcom v absencii presného určenia práv a povinností účastníkov, t. j. určenia obmedzenia vlastníctva k nehnuteľnostiam, a preto je nevykonateľný,
- boli pozemkové nehnuteľnosti určené len dielom podľa geometrického plánu napriek tomu, že spoluvlastnícky podiel každého zo žalobcov 1), 2) je vyjadrený konkrétnou výškou,
- nebol vymedzený účel, pre ktorý je vlastníctvo dočasne obmedzované s tým, že je možné len predpokladať, že účel obmedzenia vlastníctva k predmetným pozemkom pre dočasný záber je daný ich využitím pre obslužné práce spojené s predmetnou stavbou,
- bol časový moment dočasného záberu dotknutých nehnuteľností určený dňom 1. decembra 2018, ktorý predchádza právoplatnosti rozhodnutia, napriek tomu, že podľa § 15 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní nastávajú účinky obmedzenia vlastníckeho práva najskôr dňom právoplatnosti rozhodnutia,
- bola doba obmedzenia vlastníckeho práva zamieňaná s dobou nájmu, hoci nájmný vzťah môže byť založený výlučne zmluvou ako dvojstranným právnym aktom,
- bola doba nájmu vymedzená dňom protokolárneho odovzdania staveniska a oznámením prenajímateľa o uvedení pozemkov do stavu spôsobilého na užívanie, hoci zákon o vyvlastňovaní takéto vymedzenie lehoty nepozná,
- bola povinnosť začatia užívania pozemkov vymedzená obdobím 5 rokov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorá je v rozpore s dobou, na ktorú malo byť vlastnícke právo žalobcov 1), 2) obmedzené.

9. V námietke týkajúcej sa neurčenia primeranej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva uviedli, že je potrebné ju skúmať vo vzťahu k skôr začatému vyvlastňovaciemu konaniu (č. OU-BB-OVBPX-XXXX/XXXXXX:SD) tvoriaceho prekážku pre preskúmané konanie o obmedzení vlastníckeho práva, pretože z pôvodnej KN-E parcely č. XXXX/X o výmere X XXXm² bola pre konanie o odňatí vlastníckeho práva geometrickým plánom odčlenená jej časť, označená ako KN-C parcela č. XXXX/X o výmere XXX m² a zostatkové parcely v stave KN-E č. XXXX/X a č. XXXX sú predmetom konania o dočasnom obmedzení vlastníctva. Žalobcovia 1), 2) pritom v konaní o odňatí vlastníckeho práva predložili znalecký posudok D.. F. Q.. XXX/XXXX, ktorým boli spochybnené závery znaleckého posudku D.. D. E., čo do spôsobu určenia výšky všeobecnej hodnoty nehnuteľností, ktorých sa týka dočasné obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov 1), 2). Napriek tomu, že žalobcovia 1), 2) vzniesli v administratívnom konaní námietku neprímeranosti náhrady za obmedzenie vlastníctva s poukazom na znalecký posudok D.. Q., ktorým vyvlastňovací orgán disponoval, tento neodstránil rozpory v určení výšky všeobecnej hodnoty dotknutých pozemkov, hoci je jeho zákonnou povinnosťou zistiť skutočný stav veci a za tým účelom obstaráť dostatok relevantných dôkazov, a teda nariadiť na spornú otázku kontrolné znalecké dokazovanie podľa návrhu žalobcov 1), 2). Zdôraznili, že podmienka poskytnutia primeranej náhrady za odňatie vlastníctva je súčasťou ochrany podľa Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

ktorou sa zaoberal aj Súdny dvor EÚ a vyjadril názor, že náhrada za vyvlastnenie musí byť vo výške „rozumne zodpovedajúcej hodnote majetku“ tak, aby bolo možné hovoriť o „spravodlivej rovnováhe medzi rôznymi záujmami prichádzajúcimi do úvahy“, inak by vyvlastnenie bez vyplatenia čiastky rozumne primeranej hodnote vyvlastňovaného majetku bolo neprimeraným zásahom v neprospech vyvlastňovaného, čím by došlo k porušeniu čl. 1 Dodatkového Protokolu. „Otázka proporcionality vyžaduje určiť, či existoval rozumný vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným účelom alebo, inými slovami, či bola docielená spravodlivá rovnováha medzi požiadavkami všeobecného záujmu a záujmami jednotlivca“. Žalobcovia 1), 2) poukázali aj na to, že v predchádzajúcom vyvlastňovacom konaní (o odňatí vlastníckeho práva) žiadali rozšíriť predmet vyvlastnenia aj na parcely, ktoré boli predmetom preskúmaného administratívneho konania z dôvodu nemožnosti ich využívania, najmä nemožnosti prístupu k nim, bez zásahu do vlastníctva tretích osôb, čo vyvlastňovací orgán vôbec neskúmal.

10. V námietke týkajúcej sa absencie preukázania verejného záujmu žalobcovia 1), 2) pre nedostatok legálnej definície „verejného záujmu“ v zákone o vyvlastňovaní poukázali na judikatúru súdov, v zmysle ktorej je verejný záujem potrebné chápať ako miestne a časovo premenný stav, ktorý sa musí v rámci správnej úvahy posudzovať v konkrétnej situácii a v danom čase pri zohľadnení spravodlivého posúdenia záujmu jednotlivca a záujmov spoločnosti. Žalobcovia 1), 2), vychádzajúc z obsahu prvostupňového rozhodnutia, tvrdili, že prvostupňový orgán verejnej správy sa existenciou verejného záujmu nezaoberal, resp. ho stotožnil so zaradením predmetnej stavby do Operačného programu II 2014 - 2020 v rámci prioritnej osi Cestná infraštruktúra, čo má podľa žalobcov význam iba z pohľadu čerpania fondov na jej výstavbu. Bolo povinnosťou správneho orgánu preskúmať v rámci vyvlastňovacieho konania existenciu verejného záujmu tak, aby dal odpoveď na otázku, či všeobecný záujem na uskutočnení predmetnej stavby prináša taký prospech rozhodujúcej časti verejnosti, že sa dostáva do zjavného nepomeru s individuálnym záujmom vlastníkov dotknutých nehnuteľností. Poukázali pritom na účel využitia dotknutých pozemkov na rekreáciu a šport, ktorý bol vymedzený platným územným plánom. Zdôraznili, že pokiaľ vyvlastňovací orgán skúmal otázku existencie súladu s cieľmi a zámermi územného plánovania, nešlo o skúmanie a preukázanie existencie verejného záujmu, avšak pre rozhodnutie o vyvlastnení musí byť verejný záujem jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaný a odôvodnený. Poukázali na rozhodnutie ESLP vo veci P. a ostatní proti Spojenému kráľovstvu a vo veci Q. a E. proti Švédsku s tým, že: „je prirodzené, aby zákonodarca disponoval určitou mierou diskrecie v určovaní, čo je vo verejnom záujme pri realizácii sociálnej a hospodárskej politiky, okrem prípadu, ak by úsudok bol očividne bez rozumného základu“ alebo, že: „súd musí posudzovať otázku, či bola dosiahnutá spravodlivá rovnováha medzi požiadavkami a záujmami spoločnosti na jednej strane a požiadavkami ochrany základných práv vlastníka na druhej strane“, čím bola vyprecizovaná doktrína proporcionality opatrenia k sledovanému cieľu.

Vyjadrenie žalovaného

11. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť podľa § 190 SSP, pretože žalobcovia nepreukázali tvrdenia, ktoré boli jej obsahom. Poukázal na koncentračnú zásadu upravenú v § 10 ods. 12 zákona o vyvlastňovaní, ktorá sa vzťahuje aj na odvolacie konanie s tým, že na námietky proti vyvlastneniu, ktoré uplatnil žalobca 1) v podanom odvolaní, nebolo možné prihliadať, pretože v konaní pred prvostupňovým orgánom verejnej správy žalobca 1), ani žalobca 2) žiadne námietky voči vyvlastneniu nevzniesli. Nesúhlasil s tvrdením žalobcov 1), 2), že výrok prvostupňového rozhodnutia je nevykonateľný, pretože rozhodnutie o vyvlastnení vo výrokovej časti obsahuje údaje uvedené v § 13 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní, a to rozhodnutie o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, určenie účelu, na ktorý sa vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam dočasne obmedzuje, spôsob a lehotu, v akej je vyvlastiteľ povinný začať s užívaním pozemkov na vymedzený účel, údaje vyplývajúce z § 13 ods. 4 cit. zákona, t. j. označenie vyvlastniteľa a pozemkov, ktoré sú predmetom konania aj poučenie o možnosti a podmienkach zrušenia vyvlastnenia. Pokiaľ žalobcovia 1), 2) poukázali na chyby v písaní, ktorých sa prvostupňový orgán dopustil pri písomnom vyhotovení rozhodnutia, žalovaný uviedol, že nie je jeho úlohou zabezpečovať účastníkom konania vždy a po všetkých stránkach bezchybné rozhodnutia správnych orgánov, ale jeho úlohou je ochrániť ich pred hmotnoprávnymi pochybeniami správnych orgánov a pred takými vadami konania, ktoré by mohli mať vplyv na ich hmotnoprávne postavenie ako účastníkov konania. V prípade žalobcami namietaných chýb v písaní („doba nájmu“, „prenajímaný spoluvlastnícky podiel“) nejde o také vady, ktoré by mali za následok zrušenie prvostupňového rozhodnutia. K námietke týkajúcej sa neexistencie primeranej náhrady za obmedzenie vlastníckeho

práva a prekážky začatého konania žalovaný poukázal na § 14 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní s tým, že na preskúmanie výrokov o náhrade za vyvlastnenie je príslušný súd. Žaloba musí byť podaná do 30-tich dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, pričom zmeškanie lehoty nemožno odpustiť. Prvostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12. decembra 2018, z čoho žalovaný vyvodil, že žaloba na preskúmanie výroku o náhrade za vyvlastnenie (výrok II.) mala byť podaná najneskôr dňa 11. januára 2019. Keďže žalobcovia podali žalobu až dňa 8. februára 2019, podali ju oneskorene, a preto žiadal, aby správny súd v tejto časti žalobu odmietol. Napriek uvedenému uviedol, že predmetom odvolacieho konania sú v zmysle § 14 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní len výroky o vyvlastnení podľa § 13 ods. 2 cit. zákona, a preto žalovaný v odvolacom konaní meritórne preskúmal len výrok I. prvostupňového rozhodnutia, týkajúci sa dočasného obmedzenia vlastníckych práv k pozemkom a poučil žalobcov o možnosti domáhať sa preskúmania výroku II. o náhrade za obmedzenie vlastníckeho práva v súdnom konaní. V preskúmanom administratívnom konaní žalobcovia 1), 2) neuplatnili žiadne námietky nielen proti náhrade za obmedzenie vlastníckeho práva, ale ani proti samotnému obmedzeniu vlastníckeho práva, a preto ich tvrdenie, že vzniesli námietky proti stanovenej výške náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva, nie je pravdivé. Konštatoval pritom, že predmetom administratívneho konania o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov 1), 2) boli geometrickým plánom vymedzené časti parcely KN-E č. XXXX/X a KN-E parcely č. XXXX v k.ú. B., evidované na LV č. XXXX, okres B., obec B., katastrálne územie B. a . predmetom vyvlastňovacieho konania, v ktorom predložili znalecký posudok D.. Q. č. XXX/XXXX bol pozemok parcela KN-C č. XXXX/X o výmere XXX mX, ktorý bol z pôvodnej parcely KN-E č. XXXX/X o výmere X XXX m² odčlenený iným geometrickým plánom. Ide teda o dve samostatné administratívne konania o dvoch samostatných návrhoch. K námietke žalobcov ohľadom nerozšírenia predmetu vyvlastnenia aj na zostatkové časti predmetnej KN-E parcely žalovaný poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 182/2016, ktorý v časti odcitoval s tým, že „uplatnenie žiadosti o rozšírenie vyvlastnenia aj na zostávajúcu časť pozemkov v zmysle § 110 ods. 3 Stavebného zákona podlieha koncentračnej zásade, a teda sa vyžaduje, aby vlastníak takú žiadosť uplatnil najneskôr na ústnom pojednávaní podľa § 113 ods. 1 Stavebného zákona“. Žalovaný zdôraznil, že žalobcovia žiadosť o rozšírenie vyvlastňovaného pozemku na celú jeho časť neuplatnili včas v prvostupňovom konaní, hoci boli riadne a včas poučení o možnosti podať námietky proti vyvlastneniu. S námietkou žalobcov týkajúcou sa absencie preukázania verejného záujmu žalovaný nesúhlasil s tým, že z jeho rozhodnutia je zrejmé, prečo verejný záujem v danom prípade prevážil nad súkromným záujmom vyvlastňovaných/žalobcov. Poukázal na nálezy Ústavného súdu SR č. PL. ÚS 19/9, PL. ÚS 11/96, ktoré sa zaoberali otázkou verejného záujmu, čl. 20 ods. 2 Ústavy SR i na princípy posudzovania verejného záujmu podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (prípady Q. a E. proti Švédsku, prípad P. a ostatní proti Spojenému kráľovstvu, prípad T. P. proti Švédsku) s tým, že verejný záujem je predmetom správnej úvahy a zisťuje sa v priebehu konania na základe zvažovania najrôznejších partikulárnych záujmov. Zákon o vyvlastňovaní vyjadruje, že verejný záujem možno skúmať vo vzťahu k zákonom danému účelu (v preskúmanej veci vo vzťahu k účelu podľa § 17a cestného zákona), to znamená, že najprv musí existovať účel vyvlastnenia a až vo vzťahu k nemu sa skúma, či účel vyvlastnenia je vo verejnom záujme vzhľadom na existujúce okolnosti, najmä, či verejný záujem prevažuje nad oprávnenými záujmami existujúceho vlastníka. Tvrdil, že správny orgán pri skúmaní existencie verejného záujmu v predmetnom vyvlastňovacom konaní prihliadal na vyššie uvedené hľadiská a uviedol, že v zmysle Operačného programu Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020 a Strategického plánu rozvoja dopravy SR do roku 2030 tvorí cesta I/66 jednu z nosných dopravných komunikácií v Slovenskej republike, kde od hraničného prechodu Šahy po Banskú Bystricu je súčasťou medzinárodného koridoru pod označením E 77. Trasa cesty I/66 v súčasnosti vedie aj cez centrum mesta Brezna, čo so sebou prináša nepriaznivé vplyvy motorovej dopravy na obyvateľov aj na možnosti rozvoja mesta a so zvyšujúcou sa intenzitou dopravy negatívne vplyva na životné prostredie. Účelom predmetnej stavby je vybudovanie preložky cesty I/66 južným obchvatom mesta Brezna a až výstavbou celej II. etapy sa vylúči tranzitná doprava z centra mesta Brezna, zvýši sa priepustnosť dopravy, zníži sa hluk a emisie a zvýši sa bezpečnosť cestnej premávky. Z uvedeného vyplýva, že verejný záujem na vyvlastnení nehnuteľnosti pre účely predmetnej stavby je nespochybniteľný, pretože všeobecný záujem na jej uskutočnení prináša taký prospech rozhodujúcej časti spoločnosti, ktorý je v zjavnom nepomere s individuálnym záujmom vlastníkov stavbou dotknutých nehnuteľností na ich nerušenom užívaní, čo podporil aj poukazom na nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 33/95. V nadväznosti na uvedené žalovaný uzavrel, že námietky žalobcov o neexistencii verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva sú nedôvodné, a preto nemôžu byť dôvodom na zrušenie alebo zmenu rozhodnutia o vyvlastnení. Subjektívne hľadisko žalobcov, ako spoluvlastníkov dotknutých pozemkov, nemôže vzbudiť pochybnosti o existencii verejného záujmu, na ktorý je nevyhnutné nazeráť objektívne.

Vyjadrenie ďalšieho účastníka

12. Ďalší účastník navrhol žalobu žalobcov ako nedôvodnú zamietnuť. K žalobcami namietanej prekážke skôr začatého konania uviedol, že pred vyvlastnením mala KN-E parcela č. XXXXX/X zapísaná na LV XXXX výmeru XXXX m². Pre účely trvalého záberu z nej bola geometrickým plánom č. XXXXX/XXXX. zo dňa 30. júna 2015 odčlenená časť o výmere XX m² a časť o výmere XXX m², t. j. spolu XXX m² ako novovytvorená parcela KN-C č. XXXX/X. Po zápise geometrického plánu do katastra nehnuteľností bolo na základe návrhu ďalšieho účastníka doručeného vyvlastňovaciemu orgánu dňa 11. apríla 2017 začaté vyvlastňovacie konanie pre trvalý záber, ktorého predmetom bola KN-C parcela č. XXXX/X o výmere XXX m², trvalé trávne porasty, zapísané na LV XXXX. Právoplatné vyvlastňovacie rozhodnutie bolo podkladom pre zápis predmetnej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností na vlastníka - Slovenskú republiku a správcu Slovenská správa ciest (ďalší účastník). Zvyšná časť z KN-E parcely č. XXXX/X v katastrálnom území B. s výmerou XXXX. m² zostala vo vlastníctve žalobcov 1/, 2/. Z nej boli geometrickým plánom č. XXXXX/XXXX DZ zo dňa 30. júna 2015 odčlenené diely č. X až č. XX. o celkovej výmere XXX m², ktoré boli predmetom konania o obmedzení vlastníckeho práva žalobcov pre dočasný záber do jedného roka, resp. do troch rokov. Z grafickej časti oboch geometrických plánov vyplýva, že časti pôvodnej KN-E parcely č. XXXX/X určené pre trvalý a dočasný záber sa neprekrývajú, a teda sa týkajú odlišných nehnuteľností, a preto prekážka skôr začatého konania neexistuje. K námietke žalobcov 1/, 2/ vo vzťahu k výroku prvostupňového rozhodnutia uviedol, že je presný, konkrétny, určitý a vykonateľný. Žalobcovia 1/, 2/ nie sú podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností, ale bezpodielovými spoluvlastníkmi v podiele 1/1, ktorý je presne uvedený v časti A/ a B/ výroku prvostupňového rozhodnutia. Účel vyvlastnenia bol vymedzený realizáciou objektov predmetnej stavby, ktoré sú vymedzené pri každom jednotlivom diele (časti) vyvlastňovaných pozemkov (sanácia územia, príprava územia, úprava potoka...). Predpokladaná doba obmedzenia vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/, určená konkrétnymi časovými údajmi, je orientačná s ohľadom na množstvo faktorov, ktoré môžu začiatok a trvanie výstavby predmetnej stavby ovplyvniť. Skutočná doba trvania dočasného obmedzenia vlastníckeho práva žalobcov je vymedzená presne určitelnými skutočnosťami, ktoré možno ohraničiť presnými dátumami. V otázke namietaného nepreukázania verejného záujmu sa ďalší účastník stotožnil s argumentáciou žalovaného. K namietanej výške vyvlastňovacej náhrady ďalší účastník poukázal na § 13 ods. 3 a § 14 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní a uviedol, že je predmetom samostatného súdneho konania, pretože žalobcovia 1/, 2/ podali na Okresný súd Bratislava II. dňa 4. januára 2019 žalobu o zaplatenie vyššej náhrady (865,33 €) za obmedzenie ich vlastníckeho práva pre dočasný záber, ktorá je vedená pod sp. zn. 19C/2/2019.

Replika žalobcov k vyjadreniu žalovaného a ďalšieho účastníka

13. Žalobcovia 1/, 2/ nesúhlasili s tvrdením žalovaného, že konania o trvalom odňatí vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam žalobcov 1/, 2/ a o jeho dočasnom obmedzení sú samostatné, pretože predmetom konania o trvalom odňatí vlastníckeho práva bola geometrickým plánom vyčlenená časť pôvodnej parcely KN-E č. XXXX/X, ktorej jednotlivé diely, vymedzené iným geometrickým plánom boli predmetom preskúmaného konania o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/, a teda predmetom oboch vyvlastňovacích konaní bola jedna KN-E parcela č. XXXX/X. Keďže žalobcovia 1/, 2/ vo vyvlastňovacom konaní, predchádzajúcom preskúmanému konaniu, žiadali, aby bol predmet vyvlastňovacieho konania rozšírený aj na tie časti KN-E parcely č. XXXX/X, ktoré boli predmetom konania o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/, tvorilo uvedené prekážku pre začatie preskúmaného konania. Do vyriešenia otázky rozsahu vyvlastnenia trvalým odňatím vlastníckeho práva v predchádzajúcom konaní o vyvlastnení, nemohlo byť začaté konanie o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva k tým nehnuteľnostiam, ktorých sa návrh na rozšírenie predmetu vyvlastnenia týkal. V dôsledku nedodržania základných zásad správneho konania bola koncentračná zásada žalobcom uplatnená účelovo, pretože námietky boli žalobcami uplatnené v prvom začatom vyvlastňovacom konaní ohľadom trvalého odňatia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti žalobcov 1/, 2/ (k parcele KN-C č. XXXX/X). Zdôraznili, že nenamietali chyby v písaní, ale rozpor výroku rozhodnutia so zákonom, ktorý spôsobil nezákonnosť rozhodnutia. Zopakovali, že výrok prvostupňového rozhodnutia je v rozpore so zákonom pre jeho zmätočnosť, pretože v ňom nebol vymedzený žiadny účel obmedzenia ich vlastníckeho práva z hľadiska prevažujúceho verejného záujmu, nevyhnutnej doby obmedzenia, nevyhnutného rozsahu obmedzenia a spôsobu využitia predmetných nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov 1/, 2/ po dobu obmedzenia ich vlastníckeho práva. Zopakovali výhrady ohľadom

určenia doby obmedzenia ich vlastníctva k predmetným pozemkom. K tvrdeniu žalovaného, že výšku vyvlastňovacej náhrady mohli žalobcovia 1/, 2/ napadnúť žalobou v zákonom určenej lehote, žalobcovia uviedli, že nenamietali samotnú výšku vyvlastňovacej náhrady, ale proces postupu jej určenia z hľadiska použitých metód pre stanovenie ich trhovej ceny. Žalobcovia poukázali aj na tú skutočnosť, že odôvodnenie verejného záujmu na dočasnom obmedzení ich vlastníckeho práva bolo v rozhodnutí žalovaného (aj v prvostupňovom rozhodnutí) zamieňané s preukázaním verejného záujmu pre účely trvalého vyvlastnenia pozemkov, na ktorých má byť postavená predmetná stavba, ktorý však môže byť iba podporným tvrdením vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ku ktorým sa obmedzuje vlastníckeho právo žalobcov 1/, 2/ dočasne.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov.

14. Krajský súd v Banskej Bystrici ako správny súd vecne príslušný podľa § 10 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a miestne príslušný podľa § 13 ods. 1 SSP preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov nezákonnosti uplatnených v žalobe na nariadenom pojednávaní v súlade s § 107 ods. 1 písm. a) SSP v neprítomnosti ospravedlneného žalovaného, na ktorom žalobcovia zotrvali na podanej správnej žalobe a argumentácii v nej uvedenej a po preskúmaní veci dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

15. Podľa § 2 ods. 1, 2 SSP (1) V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

(2) Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

16. Podľa § 134 ods. 1 SSP Správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

17. Podľa § 135 ods. 1 SSP Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

18. Podľa § 191 ods. 1 písm. g) SSP Správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak

g) došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej.

19. Podľa § 1 zákona o vyvlastňovaní v znení účinnom na toto konanie Tento zákon upravuje odňatie vlastníckeho práva, obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe, zriadenie, obmedzenie, zrušenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo ku stavbe, obmedzenie, zrušenie práv tretích osôb k pozemku alebo ku stavbe, ak je to nevyhnutné pre uskutočnenie stavby alebo opatrenia v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme a na účel podľa osobitných zákonov a za primeranú náhradu.

20. Podľa § 2 ods. 1, 2, 3 zákona o vyvlastňovaní v znení účinnom na toto konanie

(1) Vyvlastnenie možno uskutočniť len

a) v nevyhnutnej miere,

b) vo verejnom záujme na účel ustanovený zákonom, pričom verejný záujem na vyvlastnení sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní,

c) za primeranú náhradu, a

d) ak cieľ vyvlastnenia nemožno dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom.

(2) Vyvlastnenie musí byť v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania, ten sa preukazuje územným rozhodnutím, územným súhlasom alebo záväzným stanoviskom obce¹⁾ vo vyvlastňovacom konaní.

(3) Rozsah vyvlastnenia musí byť primeraný účelu, na ktorý sa vyvlastňuje. Nemožno rozhodnúť o prechode vlastníckeho práva tam, kde stačí jeho obmedzenie. Ak by obmedzenie vlastníckeho práva bolo pre vyvlastňovaného nepriaznivejšie ako jeho prechod, rozhodne sa o prechode vlastníckeho práva,

ak to vyvlastňovaný uplatnil ako námietku najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní, aj keď tento prechod nie je nevyhnutný na dosiahnutie účelu vyvlastnenia. Vyvlastňovaný je ten, proti koho majetku vyvlastnenie smeruje a je vlastníkom alebo spoluvlastníkom vyvlastňovaného pozemku alebo stavby alebo má k tomuto pozemku alebo k tejto stavbe právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

21. Podľa § 4 ods. 1, ods. 3, ods. 4 zákona o vyvlastňovaní v znení účinnom na toto konanie (1) Vyvlastnenému patrí za vyvlastnenie primeraná náhrada, ktorá sa poskytuje v peniazoch.

(3) Podkladom na určenie náhrady za vyvlastnenie je všeobecná hodnota pozemku alebo všeobecná hodnota stavby, alebo všeobecná hodnota práva zodpovedajúceho vecnému bremenu; tá sa určí na základe znaleckého posudku nie staršieho ako dva roky. Náhrada za vyvlastnenie nesmie byť nižšia ako všeobecná hodnota určená znaleckým posudkom.

(4) Ak najneskôr pri prerokovaní návrhu vyvlastniteľa na vyvlastnenie na ústnom pojednávaní účastník konania alebo iná oprávnená osoba namietne skutočnosti, ktoré sú obsahom znaleckého posudku priloženého k návrhu podľa § 9 ods. 2 písm. f), vyvlastňovací orgán zabezpečí odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie znalca na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. Náklady spojené s vyhotovením odborného vyjadrenia alebo vysvetlenia znalca sú trovami konania, ktoré znáša vyvlastiteľ.

22. Podľa § 9 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní v znení účinnom na toto konanie Z dôvodu hospodárnosti vyvlastňovacieho konania vo veciach, ktoré majú vzájomnú súvislosť v predmete vyvlastňovania alebo osobe vyvlastňovaného, môže vyvlastiteľ podať spoločný návrh na spoločné ústne prejednanie vecí. V takom prípade vyvlastňovací orgán podľa povahy veci vydá spoločné rozhodnutie o vyvlastnení alebo samostatné rozhodnutia o vyvlastnení na každého vyvlastňovaného. Ak vyvlastňovací orgán spojí vec v spoločnom rozhodnutí o vyvlastnení, sú právoplatnosť a postup pri opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu o vyvlastnení posudzované osobitne pri jednotlivých vyvlastňovaných.

23. Podľa § 10 ods. 12 zákona o vyvlastňovaní v znení účinnom na toto konanie Námietky proti vyvlastneniu musia účastníci vyvlastňovacieho konania, ako aj zúčastnené osoby uplatniť najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní. Na námietky uplatnené neskôr, na námietky, ktoré sa v územnom konaní zamietli alebo ktoré mohol účastník uplatniť v územnom konaní, sa neprihliada. Na túto skutočnosť musí upozorniť vyvlastňovací orgán účastníkov konania a zúčastnené osoby v oznámení o začatí vyvlastňovacieho konania.

24. Podľa § 13 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona o vyvlastňovaní v znení účinnom na toto konanie (1) Ak sú splnené podmienky vyvlastnenia ustanovené týmto zákonom, vyvlastňovací orgán rozhodne samostatnými výrokmi o vyvlastnení práv k pozemku alebo ku stavbe a o náhrade za vyvlastnenie a o spôsobe jej úhrady.

(2) Výrokmi o vyvlastnení práv k pozemku alebo ku stavbe vyvlastňovací orgán

a) určí účel vyvlastnenia vo verejnom záujme,

b) rozhodne o

1. prechode vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe,

2. obmedzení vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe alebo

3. vzniku, obmedzení, alebo zániku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo ku stavbe potrebného na uskutočnenie stavby, alebo opatrenia vo verejnom záujme; opatrením vo verejnom záujme je opatrenie vydané na účel ochrany života, zdravia, bezpečnosti štátu, životného prostredia, nerastného bohatstva, jaskýň, podzemných vôd, prírodných liečivých zdrojov, vodných tokov, kultúrneho dedičstva, ako aj dokončených alebo nedokončených stavieb vo verejnom záujme.

c) rozhodne o obmedzení alebo zániku práv tretích osôb, len ak by ďalší výkon týchto práv bránil alebo podstatne obmedzoval dosiahnutie účelu, na ktorý sa má vyvlastniť,

d) rozhodne o rozšírení predmetu vyvlastnenia, ak je to odôvodnené podľa § 2 ods. 4 až 7,

e) určí, v akej lehote a akým spôsobom je vyvlastiteľ povinný začať s užívaním pozemku alebo stavby na účel, na ktorý sa vyvlastnila,

f) rozhodne o námietkach účastníkov vyvlastňovacieho konania týkajúcich sa vyvlastnenia, ak boli uplatnené,

g) rozhodne o povinnosti nahradiť trovy konania.

(3) Výrokmi o náhrade za vyvlastnenie vyvlastňovací orgán

a) určí primeranú náhradu za vyvlastnenie, ktorá prislúcha jednotlivým vyvlastneným a určí lehotu podľa § 6 ods. 1, 2 alebo ods. 3 a spôsob jej zaplatenia, ak nedôjde medzi vyvlastiteľom a

vyvlastňovaným k dohode o náhrade za vyvlastnenie, vyvlastňovací úrad určí náhradu za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej všeobecnej hodnote pozemku alebo stavby, alebo všeobecnej hodnote práva zodpovedajúceho vecnému bremenu na základe znaleckého posudku [§ 9 ods. 2 písm. f)]; s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie odkáže vyvlastneného bez prerušenia konania na súd, b) rozhodne o prihlásených nárokoch tretích osôb, ktoré majú k vyvlastnenému pozemku alebo k vyvlastnenej stavbe vecné práva zapísané v katastri nehnuteľností s určením sumy, v akej majú byť uspokojené z náhrady za vyvlastnenie pozemku alebo stavby.

(4) Rozhodnutie o vyvlastnení musí obsahovať aj

- a) údaje vyvlastniteľa a vyvlastneného v rozsahu údajov podľa § 9 ods. 2 písm. a) a b),
- b) označenie vyvlastňovaného pozemku alebo vyvlastňovanej stavby, alebo ich častí v rozsahu údajov podľa § 9 ods. 2 písm. d),
- c) označenie geometrického plánu, ktorý je podkladom na vyvlastnenie, ak sa navrhuje vyvlastniť časť pozemku alebo časť stavby, alebo ak sa vo vyvlastňovacom konaní navrhuje zlúčenie viacerých pozemkov alebo ich častí, ktoré sú predmetom vyvlastnenia,
- d) poučenie o možnostiach a podmienkach zrušenia vyvlastnenia,
- e) ďalšie náležitosti rozhodnutia, ktoré sú potrebné na jednoznačné určenie obsahu a rozsahu vyvlastnenia a jeho náhrady.

25. Podľa § 14 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní v znení účinnom na toto konanie Včas podané odvolanie proti výroku podľa § 13 ods. 3 nemá odkladný účinok. Na preskúmanie výrokov podľa § 13 ods. 3 je príslušný súd. Žaloba, ktorou sa účastník konania domáha preskúmania výroku podľa § 13 ods. 3 v súdnom konaní, musí byť podaná v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení; zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

26. Podľa § 18 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní v znení účinnom na toto konanie Na vyvlastňovacie konanie sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, 14) ak tento zákon neustanovuje inak

27. Podľa § 17a cestného zákona v znení účinnom na toto konanie Z dôvodu výstavby a správy diaľnic, ciest a miestnych komunikácií vrátane zriadenia ich ochranných pásiem a na vybudovanie súvisiacich vyvolaných úprav možno vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vo verejnom záujme za náhradu obmedziť alebo nehnuteľnosti za odplatu vyvlastniť. Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahuje sa na vyvlastnenie všeobecný predpis o vyvlastňovaní.

28. Podľa § 46 Správneho poriadku Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

29. Podľa § 47 ods. 1, ods. 3 Správneho poriadku (1) Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

(3) V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

30. Podľa § 59 ods. 1, ods. 2 Správneho poriadku (1) Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni.

(2) Ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

31. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí v rozsahu žalobných bodov, a teda, či príslušné orgány verejnej správy pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Úlohou súdu je posúdiť, či si orgán verejnej správy zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či vo veci zistil skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti. Zákonnosť rozhodnutia je podmienená zákonnosťou postupu orgánov verejnej správy

predchádzajúcemu vydaniu rozhodnutia (porovnaj závery Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo 32/2014). V súlade s § 139 ods. 2 SSP sa správny súd zameril na posúdenie len podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov.

32. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie, ktorým bolo (malo byť) rozhodnuté o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ k ich pozemkovým nehnuteľnostiam v súvislosti s výstavbou cesty I/66 Brezno - obchvat, II. etapa, 1. úsek za finančnú náhradu.

33. Žalobná námietka týkajúca sa rozporu výroku prvostupňového rozhodnutia so zákonom bola dôvodná. Žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaný potvrdil ako vecne správne vyvlastňovacie rozhodnutie, ktorým bolo (malo byť) rozhodnuté o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov k označeným nehnuteľnostiam pre dočasný záber na jeden rok, resp. na tri roky podľa § 13 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní a § 17a cestného zákona, o lehote a spôsobe, akým je vyvlastiteľ povinný začať s užívaním vyvlastneného pozemku a o finančnej náhrade za obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov k predmetným pozemkom. Žalobcovia 1/, 2/ namietali rozpor výroku vyvlastňovacieho rozhodnutia so zákonom z dôvodov uvedených v bode 8) tohto rozsudku. Zákonné požiadavky na výrok vyvlastňovacieho rozhodnutia sú vymedzené v § 13 zákona o vyvlastňovaní, ktorý je špeciálnou právnou úpravou, vylučujúcou aplikáciu § 47 ods. 2 Správneho poriadku. V prípade, že sú splnené zákonom stanovené podmienky (§ 2 vyvlastňovacieho zákona) pre vydanie rozhodnutia o vyvlastnení, vyvlastňovací orgán (okrem ďalších náležitostí rozhodnutia) samostatnými výrokmi určí účel vyvlastnenia vo verejnom záujme, rozhodne o obmedzení vlastníckeho práva k pozemkom, určí v akej lehote a akým spôsobom je vyvlastiteľ povinný začať s užívaním pozemku na účel, na ktorý sa vyvlastnil, rozhodne o uplatnených námietkach účastníkov vyvlastňovacieho konania a o povinnosti nahradiť trovy konania. Ďalším samostatným výrokom určí jednotlivým vyvlastneným primeranú náhradu za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej všeobecnej hodnote pozemku, ak nedôjde k dohode medzi vyvlastiteľom a vyvlastňovanými a lehotu na jej zaplatenie a s požiadavkou na vyššiu vyvlastňovaciu náhradu odkáže vyvlastneného na súd. Výrok rozhodnutia orgánu verejnej správy je najdôležitejšou časťou rozhodnutia, pretože, ako výsledok aplikácie hmotnoprávnych ustanovení na zistený skutkový stav veci, obsahuje rozhodnutie o predmete konania, a preto musí byť dostatočne jasný, konkrétny a zrozumiteľný, aby z neho bolo možné zistiť, o čom bolo rozhodnuté a ako bolo rozhodnuté. Iba taký výrok rozhodnutia, ktorý obsahuje zákonom určené náležitosti, môže vyvolať zákonom predpokladané hmotnoprávne účinky. V preskúmvanej veci to znamená, že len výrok zodpovedajúci zákonným požiadavkám v zmysle § 13 vyvlastňovacieho zákona, môže vyvolať účinky vyvlastnenia, resp. dočasného obmedzenia vlastníckeho práva. Žalobcovia 1/, 2/ dôvodne namietali, že rozhodnutie vyvlastňovacieho orgánu nemohlo vyvolať zákonom predpokladané účinky, pretože ním nebolo rozhodnuté o obmedzení ich vlastníckeho práva k označeným pozemkovým nehnuteľnostiam tak, ako to vyžaduje § 13 ods. 2 písm. b) bod 2. vyvlastňovacieho zákona. Podľa znenia/obsahu výroku prvostupňového rozhodnutia „sa obmedzujú pre dočasný záber pozemkové nehnuteľnosti zapísané na vlastníka“..., a teda nedošlo k obmedzeniu vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ k označeným dielom pozemkových nehnuteľností pre dočasný záber na vymedzený účel, ktorým je výstavba predmetnej stavby. V dôsledku uvedeného z prvostupňového rozhodnutia nevyplývajú orgánom verejnej správy zamýšľané právne účinky, ktoré sú inak s rozhodnutím vydaným podľa § 13 ods. 2 vyvlastňovacieho zákona spájané, pretože výrok prvostupňového rozhodnutia nezodpovedá zákonným požiadavkám uvedeným v písm. b) bod 2. uvedeného zákonného ustanovenia. Vydaním rozhodnutia o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov k dotknutým pozemkovým nehnuteľnostiam, ktorého výrok nemá zákonom určené obsahové náležitosti, a preto nie je spôsobilé vyvolať predpokladané právne účinky, došlo v konaní pred orgánom verejnej správy k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní, ktoré malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia, čo je dôvodom na jeho zrušenie. Žalovaný pochybil, keď prvostupňové rozhodnutie potvrdil ako vecne správne napriek uvedenému obsahovému nedostatku, a preto žalobcovia 1/, 2/ dôvodne a správne namietali jeho nezákonnosť. Tvrdenie žalovaného, že výrok prvostupňového rozhodnutia zodpovedá zákonu, bolo nesprávne, pretože nemalo oporu v jeho obsahu. Z administratívneho spisu, najmä z podaného návrhu ďalšieho účastníka vyplynulo, že sa v administratívnom konaní domáhal obmedzenia vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ k jednotlivým dielom (X-XX) KN-E parcely č. XXXX/X a KN-E parcely č. XXXX (diel XXX) vymedzeným geometrickým plánom č. XXXXX/XXXX-DZ pre dočasný záber na realizáciu objektov 263-00 úprava potoka B. v kilometri X,XXX, 101-00 cesta I/66, 041-00 sanácia územia a 031-00 príprava územia za účelom výstavby predmetnej stavby. Verejný záujem na jej uskutočnení bol v návrhu odôvodnený § 17a

cestného zákona a Územným rozhodnutím z 29. júla 2013 a z 2. augusta 2016. Hoci vyvlastňovací orgán v prvostupňovom rozhodnutí deklaroval, že návrhu ďalšieho účastníka vyhovel, jeho rozhodnutím nebolo obmedzené vlastnícke právo žalobcov 1/, 2/ k predmetným nehnuteľnostiam, pretože z neho obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov v žiadnej forme jeho realizácie nevyplýva. Obsahom vlastníckeho práva je právo vlastníka vec vo vlastníctve držať, užívať ju, požívať jej plody a úžitky a nakladať s ňou podľa vlastného uváženia. Z uvedeného vyplýva, že bez obmedzenia konkrétnej formy/foriem nožnej realizácie vlastníckeho práva žalobcov nezodpovedá výrok prvostupňového rozhodnutia zákonným požiadavkám na obsahové náležitosti rozhodnutia o vyvlastnení v zmysle § 13 ods. 2 písm. b) bod 2. vyvlastňovacieho zákona.

34. Ďalšie žalobcom namietané nedostatky výroku prvostupňového rozhodnutia správny súd nezistil. Zdôrazňuje pritom, že „o obmedzení vlastníckeho práva žalobcov“ nebolo rozhodnuté, a teda žiadna argumentácia žalobcov 1/, 2/ vychádzajúca z predpokladu, že o obmedzení ich vlastníckeho práva bolo rozhodnuté, nemohla ovplyvniť zákonnosť preskúmaného rozhodnutia a rozhodnutia vyvlastňovacieho orgánu, ktoré tvoria jeden celok, pretože nemala oporu v ich obsahu. Preto sa k nim správny súd vyjadruje len stručne v záujme komplexného posúdenia dôvodnosti uplatnených žalobných bodov.

35. Žalobnej argumentácii týkajúcej sa vyjadrenia spoluvlastníckeho podielu žalobcov 1/, 2/ k predmetným dielom dotknutých pozemkov nemohol správny súd priznať úspech pre jej rozpor s obsahom prvostupňového rozhodnutia a zisteným skutkovým stavom veci. Listom vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie B. mal správny súd preukázané, že KN-E parcela č. XXXX/X trvalé trávne porasty o výmere X XXX m² a KN-E parcela č. XXXX orná pôda o výmere X XXX m² sú vo vlastníctve žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ v spoluvlastníckom podiele 1/1, t. j. sú v ich bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, a teda tvrdenie žalobcov, že sú ich podielovými spoluvlastníkmi v konkrétnej výške spoluvlastníckych podielov, nezodpovedá obsahu tohto dôkazu. Obsahu prvostupňového rozhodnutia nezodpovedá ani tvrdenie žalobcov 1/, 2/, že dotknuté pozemkové nehnuteľnosti boli označené len dielom podľa geometrického plánu, pretože každý jednotlivý diel dotknutých nehnuteľností bol označený aj výškou spoluvlastníckeho podielu žalobcov 1/, 2/, vyjadrený zlomkom 1/1, t. j. v celosti. Obsahu prvostupňového rozhodnutia nezodpovedá ani tvrdenie žalobcov, že v ňom nebol vymedzený účel „dočasného obmedzenia ich vlastníckeho práva“, pretože ku každému dielu dotknutých pozemkových nehnuteľností bol uvedený stavebný objekt, resp. činnosť, ktorý/á má byť na nich realizovaný, a to sanácia územia, alebo príprava územia, alebo úprava potoka, alebo cesta I/66 v súvislosti s realizáciou predmetnej stavby, na účely ktorej boli geometrickým plánom vymedzené časti pozemkových nehnuteľností žalobcov 1/, 2/ vyvlastnené, t. j. ich vlastnícke právo k nim im bolo odňaté, a to vo vyvlastňovacom konaní, ktoré predchádzalo preskúmanému konaniu. Správny súd nespochybňuje tvrdenie žalobcov 1/, 2/, že účinky vyvlastnenia, resp. dočasného obmedzenia vlastníckeho práva nastávajú dňom právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení. Ani s ohľadom na uvedené však nepovažoval správny súd žalobnú argumentáciu týkajúcu sa určenia časového momentu dočasného záberu dotknutých nehnuteľností za dôvodnú, pretože s ohľadom na množstvo premenných faktorov, ktoré ovplyvňujú faktické začatie realizácie predmetnej stavby, bola „doba dočasného záberu“ v rozhodnutí len predpokladaná s tým, že konkrétne obdobie dočasného záberu na jeden rok, resp. na tri roky bola dostatočne konkrétne, zrozumiteľne a poznateľne vymedzená odo dňa protokolárneho odovzdania staveniska nájomcom (správne malo byť uvedené vlastníkmi) zhotoviteľovi stavby do jeho písomného oznámenia prenajímateľovi (správne malo byť uvedené vlastníkom), že pozemky (žalobcov 1/, 2/) sú uvedené do stavu spôsobilého na pôvodné užívanie. To znamená, že začiatok doby dočasného záberu predmetných nehnuteľností nebol určený dňom predchádzajúcim právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia, ako to žalobcovia 1/, 2/ v rozpore s obsahom prvostupňového rozhodnutia tvrdili. K faktickému „dočasnému záberu“ predmetných nehnuteľností môže dôjsť až po právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia, pretože až jeho právoplatnosťou nastávajú účinky vyvlastnenia/obmedzenia vlastníckeho práva a možno pristúpiť k realizácii konkrétnych foriem obmedzenia vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ na stanovený účel. Pre úplnosť správny súd dodáva, že určenie lehoty na užívanie vyvlastnených nehnuteľností ich vyvlastniteľom na stanovený účel nie je v § 13 ods. 2 písm. e) vyvlastňovacieho zákona určený žiadnym konkrétnym spôsobom, a preto jej vymedzenie spôsobom, ktorý bol v preskúmanom rozhodnutí uplatnený a ktorý je dostatočne konkrétny a zrozumiteľný, nemožno považovať za rozporný s citovaným zákonným ustanovením. Správny súd sa stotožňuje s tvrdením žalobcov, že doba „dočasného obmedzenia ich vlastníckeho práva“ bola nesprávne zamieňaná s dobou „nájomu“ a uvedené považuje správny súd za čiastkový nedostatok preskúmaného rozhodnutia, ktorý však nemá vplyv na jeho

zákonnosť (ak by inak bolo zákonné, čo z dôvodu uvedeného vyššie nie je). Z obsahu rozhodnutia je zrejmé, že ide o „dobu dočasného záberu nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov 1/, 2/“ na stanovený účel, a preto je v rozhodnutí uvádzaná „doba nájmu“ len zrejmou nesprávnosťou, ktorú je možné opraviť postupom podľa § 47 ods. 6 Správneho poriadku. Žalobcovia 1/, 2/ pritom ani neuviedli, akým spôsobom mal tento nedostatok rozhodnutia ovplyvniť zákonnosť preskúmaného rozhodnutia, ktorého podstatou bolo (malo byť) rozhodnutie o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ k dotknutým pozemkom. Argumentácia žalobcov, že určením povinnosti vyvlastniteľa začať užívať pozemky do 5 rokov od právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, bola prekročená doba, na ktorú malo byť vlastnícke právo žalobcov k dotknutým pozemkom obmedzené, nebola dôvodná, pretože nemala oporu v obsahu preskúmaného rozhodnutia (ani prvostupňového rozhodnutia), ani v platnej právnej úprave. Z § 16 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní vyplýva, že s užívaním pozemku, alebo stavby na účel, na ktorý boli vyvlastnené, sa musí začať v lehote určenej v rozhodnutí o vyvlastnení; lehota nesmie trvať viac ako 2 roky odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení a pri líniovej stavbe nesmie trvať viac ako 5 rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení. V prípade, že sa s užívaním pozemku nezačalo v lehote podľa § 16 ods. 2 citovaného zákona, je to dôvod na podanie návrhu na zrušenie vyvlastnenia v zmysle § 17 ods. 3 citovaného zákona, o čom musí rozhodnutie o vyvlastnení obsahovať v zmysle § 13 ods. 4 písm. d/ citovaného zákona poučenie. Žalobcovia sa mýlia v tvrdení, že 5-ročná lehota na začatie užívania predmetných pozemkov vyvlastniteľom je v rozpore s určenou dobou dočasného obmedzenia ich vlastníckeho práva, pretože tieto doby nemajú vzájomnú súvislosť. Doba dočasného záberu pozemkov, ku ktorým sa vzťahuje obmedzenie vlastníckeho práva ich vlastníkov je dobou, počas ktorej môže byť vlastnícke právo v konkrétne vymedzenej forme jeho realizácie vyvlastniteľom obmedzované na stanovený účel s tým, že sa musí začať do 5 rokov od právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení/o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, inak sa vyvlastnení môžu domáhať zrušenia vyvlastnenia. To znamená, že 5-ročná lehota na začatie užívania vyvlastnených nehnuteľností nemá žiadny vplyv na dobu obmedzenia vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/, ktorá bola (mala byť) vyvlastňovacím rozhodnutím určená na jeden rok, resp. na tri roky.

36. Námietka žalobcov týkajúca sa neurčenia primeranej vyvlastňovacej náhrady, ktorá bola uplatnená v skôr začatom vyvlastňovacom konaní o odňatí vlastníckeho práva žalobcov k parcele KN-C č. XXXX/X o výmere XXX m² nebola dôvodná, pretože nemala oporu v zistenom skutkovom stave veci, ani v platnej právnej úprave. V konaní nebolo sporné, že vo vzťahu k žalobcom 1/, 2/ prebiehali na návrh totožného navrhovateľa (ďalšieho účastníka) na totožnom orgáne verejnej správy dve vyvlastňovacie konania. Predmetom vyvlastňovacieho konania č. OU-BB-OVBPX-XXXX/XXXXXX:SD, ktoré začalo 11. apríla 2017, bola KN-C parcela č. XXXX/X o výmere XXX m², ktorá bola geometrickým plánom č. XXXXX/XXXX zo dňa 30. júna 2015 odčlenená z pôvodnej KN-E parcely č. XXXX/X, vedenej na LV č. XXXX pre katastrálne územie B. v pôvodnej výmere XXXX m² na žalobcov 1/, 2/ ako jej vlastníkov v podiele 1/1. Vo vzťahu k nej sa navrhovateľ (ďalší účastník) domáhal trvalého odňatia vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ pre účely výstavby predmetnej stavby. Dňa 12. apríla 2018 začalo na návrh ďalšieho účastníka preskúmané vyvlastňovacie konanie, ktorého predmetom boli jednotlivé diely KN-E parcely č. XXXXX/X a KN-E parcely č. XXXX vymedzené geometrickým plánom č. XXXXX/XXXX-DZ pre ich dočasný záber v súvislosti s výstavbou predmetnej stavby za účelom prípravy, sanácie územia, úpravy potoka, cesty I/66, t. j. išlo o návrh na dočasné obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ na obdobie jedného roka, resp. troch rokov. Správny súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a ďalšieho účastníka, že uvedené správne konania sú samostatnými konaniami s rozdielnym predmetom konania, vymedzeným geometrickým plánom a s rozdielnou navrhovanou formou vyvlastnenia (trvalé odňatie vlastníckeho práva, resp. dočasné obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov). Žalobcovia sa mýlia v tvrdení, že konanie o vyvlastnení parcely KN-C č. XXXX/X o výmere XXX m² bolo prekážkou pre začatie konania o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva k vymedzeným dielom KN-E parcely č. XXXXX/X a KN-E parcely č. XXXXX, pretože ich úvaha nemá oporu v zákone o vyvlastňovaní. V § 9 ods. 4 citovaného zákona je upravené, že z dôvodu hospodárnosti vyvlastňovacieho konania vo veciach, ktoré majú vzájomnú súvislosť v predmete vyvlastňovacieho konania alebo osobe vyvlastňovaného, môže vyvlastniteľ podať spoločný návrh na spoločné ústne prejednanie veci. V takom prípade vyvlastňovací orgán podľa povahy veci vydá spoločné rozhodnutie o vyvlastnení alebo samostatné rozhodnutia o vyvlastnení na každého vyvlastňovaného. Ak vyvlastňovací orgán spojí vec v spoločnom rozhodnutí o vyvlastnení, sú právoplatnosť a postup pri opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu o vyvlastnení posudzované osobitne pri jednotlivých vyvlastňovaných. Z uvedeného vyplýva, že hoci predmet vyvlastňovania v označených vyvlastňovacích konaniach nebol totožný, totožné boli osoby

vyvlastňovaných, a preto mal vyvlastiteľ, t. j. ďalší účastník ako navrhovateľ vyvlastnenia, možnosť podať spoločný návrh na spoločné ústne prejednanie veci a pokiaľ by tak bol učinil, mohol vyvlastňovací orgán vydať spoločné rozhodnutie o vyvlastnení. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že ďalší účastník ako vyvlastiteľ nepodal spoločný návrh na spoločné ústne prejednanie vo veci navrhovaného trvalého vyvlastnenia parcely KN-C č. XXXX/X a vo veci návrhu na dočasné obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov k označeným dielom KN-E parcely č. XXXX/X a KN-E parcely č. XXXX., a preto nebol daný zákonný predpoklad pre možnosť vydania spoločného rozhodnutia o vyvlastnení, ktorej využitie by bolo závislé od úvahy vyvlastňovacieho orgánu. Citované zákonné ustanovenie je jedinou zákonnou možnosťou pre spoločné prejednanie vecí súvisiacich v predmete vyvlastnenia alebo v osobe vyvlastňovaného, pre aplikáciu ktorého neboli v preskúmvanej veci splnené zákonné predpoklady. Zo žiadneho iného ustanovenia nevyplýva to, na základe čoho žalobcovia 1/, 2/ tvrdili nezákonnosť rozhodnutia žalovaného (a vyvlastňovacieho orgánu) a síce, že konanie o odňatí vlastníckeho práva tvorí prekážku začatého konania pre konanie o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov, a preto nemohol správny súd tejto žalobnej argumentácii priznať úspech. Predmet preskúmvaného a predchádzajúceho vyvlastňovacieho konania je daný pozemkovými nehnuteľnosťami (ich dielmi/časťou) označenými v podaných návrhoch, bez ohľadu na to, z akých pôvodných parciel boli vytvorené/odčlenené. Z uvedeného vyplýva, že otázku splnenia podmienok vyvlastnenia, účastníkov vyvlastňovacieho konania, jeho priebehu a vznesených námietok voči vyvlastňovacej náhrade, či voči vyvlastneniu, posudzoval vyvlastňovací orgán v preskúmvanom administratívnom konaní samostatne v súlade so zákonom. Preto žalovaný správne argumentoval, že na námietky žalobcov 1/, 2/, ktoré uplatnili v predchádzajúcom vyvlastňovacom konaní (o trvalom odňatí vlastníckeho práva žalobcov k parcele KN-C č. XXXX/X) ohľadom rozšírenia predmetu vyvlastnenia aj na tie časti pozemkových nehnuteľností žalobcov, ktoré boli predmetom preskúmvaného administratívneho konania a voči výške vyvlastňovacej náhrady, nemohol pre ich neuplatnenie najneskôr pri prerokovaní návrhu na dočasné obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov na ústnom pojednávaní prihliadať, a to s poukazom na koncentračnú zásadu upravenú v § 10 ods. 12 zákona o vyvlastňovaní. Medzi účastníkmi pritom nebolo sporné, že žalobcovia 1/, 2/ sa napriek oznámeniu nariadenia ústneho prerokovania vo veci dočasného obmedzenia vlastníckeho práva žalobcov určeného na 22. mája 2018, preukázateľne doručeného žalobcovi 1/ 23. apríla 2018 a žalobkyni 2/ 27. apríla 2018 ústneho prerokovania nezúčastnili a nevyužili tak možnosť vzniesť námietky proti vyvlastneniu najneskôr pri ústnom prerokovaní návrhu, hoci boli poučení, že na neskôr uplatnené námietky sa nebude prihliadať. Žiadne námietky voči vyvlastneniu v zmysle § 10 ods. 12 vyvlastňovacieho zákona, ani námietky voči výške vyvlastňovacej náhrady žalobcovia 1/, 2/ najneskôr na ústnom prerokovaní návrhu na dočasné obmedzenie ich vlastníckeho práva nevzniesli. Koncentračná zásada, upravená v § 10 ods. 12 zákona o vyvlastňovaní, v rámci ktorej musia byť námietky voči vyvlastneniu vyvlastňovanými uplatnené najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní, pretože inak sa na ne neprihliada, platí pre prvostupňové aj odvolacie administratívne konanie. Z uvedeného dôvodu žalovaný správne neprihliadal na námietku žalobcov ohľadom žiadosti o rozšírenie predmetu vyvlastnenia, ktorú uplatnili v konaní o vyvlastnení parcely KN-C č. XXXX/X. s tým, že vyvlastňovací orgán sa nemožnosťou využívania časti pozemkových nehnuteľností, ktoré sú predmetom preskúmvaného vyvlastňovacieho konania, najmä z dôvodu nemožnosti prístupu k nim bez zásahu do vlastníctva tretích osôb, správne nezaoberal, pretože možnosť ich posúdenia v odvolacom konaní bola v dôsledku koncentračnej zásady vylúčená. K námietke žalobcov týkajúcej sa obsahu znaleckého posudku D.. E. v súvislosti s metodikou určenia všeobecnej hodnoty dotknutých nehnuteľností, na základe ktorej bola určená výška vyvlastňovacej náhrady za dočasné obmedzenie ich vlastníckeho práva správny súd predovšetkým uvádza, že tieto námietky mali žalobcovia v zmysle § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní uplatniť najneskôr na ústnom pojednávaní, čo neurobili, a tým zmarili možnosť, aby vyvlastňovací orgán v súlade s § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní zabezpečil odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie znalca na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. Z § 59 ods. 1 Správneho poriadku vyplýva, že odvolací orgán (žalovaný) preskúma napadnuté rozhodnutie (rozhodnutie o vyvlastnení) v celom rozsahu. To znamená, že napriek neuplatneniu námietok voči vyvlastňovacej náhrade zákonným spôsobom, mal žalovaný povinnosť preskúmať výšku vyvlastňovacej náhrady s ohľadom na spôsob určenia všeobecnej hodnoty dotknutých nehnuteľností, ktorá bola podkladom pre jej určenie. Z obsahu preskúmvaného rozhodnutia žalovaného vyplýva, že sa uvedenou otázkou zaoberal a uviedol, že vyvlastňovací orgán nie je kompetentný posudzovať výsledky znaleckého dokazovania. Správny súd sa s jeho tvrdením nestotožňuje, pretože hoci orgán verejnej správy, t. j. vyvlastňovací orgán alebo žalovaný, nemal oprávnenie vlastnou úvahou nahradiť znalecké posúdenie odborných otázok, mal povinnosť znalecký dôkaz vyhodnotiť tak, ako každý iný dôkaz, a to z toho hľadiska, či bol postup znalca pri určovaní výšky vyvlastňovacej náhrady

súladný so zákonom z hľadiska metodiky použitej pri určení výšky všeobecnej hodnoty dotknutých pozemkov. V zmysle § 4 ods. 3 zákona o vyvlastňovaní je podkladom na určenie náhrady za vyvlastnenie všeobecná hodnota pozemku určená na základe znaleckého posudku, ktorý nie je starší ako dva roky. To znamená, že žalovaný mal správnosť znaleckého posudku ako jedného z dôkazov vyhodnotiť z toho hľadiska, či pri určení výšky vyvlastňovacej náhrady vychádzal znalec zo všeobecnej hodnoty pozemkov určenej podľa všetkých do úvahy prichádzajúcich metód tak, ako ho k tomu zaväzuje § 4 ods. 3 citovaného zákona. Touto otázkou sa žalovaný v preskúvanom rozhodnutí nezaoberal, a preto bez uvedenia jeho úvahy nemohol správny súd posúdiť jej vecnú správnosť. Uvedený nedostatok rozhodnutia žalovaného nemal rozhodujúci právny význam pre posúdenie zákonnosti jeho rozhodnutia vzhľadom na dôvod jeho nezákonnosti uvedený v bode 33) tohto rozsudku, hoci nevysporiadanie sa žalovaného s námietkou ohľadom nesprávnej metodiky určenia všeobecnej hodnoty dotknutých pozemkov je porušením jeho povinnosti vyrovnáť sa s námietkami účastníkov konania podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, čo má za následok nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia.

37. Námietka týkajúca sa absencie preukázania verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ mohla ovplyvniť zákonnosť preskúvaného rozhodnutia, ak by bolo rozhodnuté o „dočasnom obmedzení ich vlastníckeho práva“ k predmetným dielom pozemkových nehnuteľností. Žalobcovia správne argumentovali, že činnosťami súvisiacimi s realizáciou predmetnej stavby, na ktorú bolo vydané územné rozhodnutie a ktorá bola súčasťou Cestnej infraštruktúry, bol preukázaný len účel dočasného obmedzenia ich vlastníckeho práva, avšak verejný záujem na jeho obmedzení tým preukázaný nebol. Správny súd sa stotožňuje s argumentáciou žalobcov ohľadom nutnosti preukázania verejného záujmu, ktorý odôvodňuje zásah do ich vlastníckeho práva. Ten predpokladá, že okrem účelu obmedzenia vlastníckeho práva žalobcov bude vymedzená aj jeho miera, t. j. konkrétna forma jeho novej realizácie (držať, užívať, požívať pôdy, disponovať), ktorá musí byť v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákona o vyvlastňovaní len nevyhnutná. Len ak je nepochybne vyjadrený účel obmedzenia vlastníckeho práva, možno stanoviť jeho nevyhnutnú mieru a ak sa cieľ dočasného obmedzenia vlastníckeho práva nedá dosiahnuť iným spôsobom, musí byť vo vyvlastňovacom konaní posúdené, či takéto obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ je vo verejnom záujme, a teda či žalobcovia ako vlastníci predmetných pozemkov musia zniesť zásah do ich vlastníckeho práva. Posúdenie existencie verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva znamená, že na základe konkrétnych okolností daných v konkrétnom vyvlastňovacom konaní je obmedzenie vlastníckeho práva vlastníkov dotknutých pozemkov z hľadiska určenej formy a rozsahu primerané na dosiahnutie sledovaného cieľa. Vyvlastňovací orgán aj žalovaný nesprávne verejný záujem na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov stotožnili s účelom vyvlastňovacieho konania, t. j. stavbami a činnosťami súvisiacimi s realizáciou predmetnej stavby. Skutočnosti, ktoré by boli relevantné pre posúdenie existencie verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ žalovaný uviedol až vo vyjadrení k podanej správnej žalobe, čo nenahrádza jeho povinnosť riadne odôvodniť vydané rozhodnutie. To znamená, že žalobná námietka týkajúca sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného (aj vyvlastňovacieho orgánu) pre nedostatok dôvodov ohľadom preukázania verejného záujmu na dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ bola dôvodná. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy je jednou z najzávažnejších väd, ktorými môže byť napadnuté rozhodnutie zaťažené. Ide o takú vadu, ktorá bráni správne mu súdu napadnuté rozhodnutie preskúmať. Rozhodnutie môže byť nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov. Nedostatočne odôvodnené je také rozhodnutie, ak z jeho obsahu nie je zrejmé, aké úvahy viedli orgán verejnej správy pri vyhodnotení dokazovania a pri právnom posudzovaní veci. Nedostatok dôvodov znamená jednak absolútny nedostatok odôvodnenia, ale aj to, že rozhodnutie neobsahuje skutočnosti, ktoré viedli orgán verejnej správy k rozhodnutiu. Nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov je zásadne založená na nedostatku dôvodov skutkových, pričom musí ísť o vady takých skutkových zistení, o ktoré boli opreté rozhodovacie dôvody. Z § 2 zákona o vyvlastňovaní vyplýva, že vyvlastnenie sa môže uskutočniť len v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme, na účel stanovený zákonom, za primeranú náhradu a len vtedy, ak cieľ vyvlastnenia nemožno dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom. Z uvedeného vyplýva, že preukázanie existencie verejného záujmu na vyvlastnení, resp. dočasnom obmedzení vlastníckeho práva vlastníkov dotknutých nehnuteľnosťami je skutkovým predpokladom pre možnosť vyvlastnenia, resp. dočasného obmedzenia vlastníckeho práva. Z toho vyplýva, že ak vyvlastňovací orgán rozhodoval o vyvlastnení/obmedzení vlastníckeho práva a žalovaný jeho rozhodnutie ako vecne správne potvrdil, bolo jeho povinnosťou uviesť v rozhodnutí úvahu ohľadom preukázania verejného záujmu na vydaní vyvlastňovacieho rozhodnutia na základe konkrétnych skutkových zistení v danej veci. Keďže vo vyvlastňovacom rozhodnutí aj

v rozhodnutí žalovaného bolo preukázanie verejného záujmu stotožnené s účelom vyvlastnenia, de facto vydané rozhodnutia neobsahujú žiadnu úvahu k preukázaniu verejného záujmu na vydaní predmetného vyvlastňovacieho rozhodnutia, ktorú by bolo možné podrobiť preskúmaniu, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí. Absentuje v nich akákoľvek skutková argumentácia, z ktorej by bolo možné správnu úvahou vyvodiť, že vzhľadom na konkrétne okolnosti v danej veci je daný verejný záujem na obmedzení vlastníckeho práva žalobcov, čo znamená, že neobsahujú skutkové dôvody, o ktoré boli opreté rozhodovacie dôvody. Z uvedeného vyplýva, že bola dôvodná žalobná argumentácia, týkajúca sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného pre absenciu úvahy ohľadom preukázania verejného záujmu na vyvlastnení v nadväznosti na nedostatok konkrétnych skutkových zistení, z ktorých by bolo možné verejný záujem na vyvlastnení vyvodiť. Vzhľadom k tomu, že výrok vyvlastňovacieho rozhodnutia neobsahoval zákonom stanovené náležitosti (§ 13 ods. 2 písm. b) bod 2.), nebola táto žalobná námietka rozhodujúca pre vyslovenie nezákonnosti rozhodnutia žalovaného a jeho zrušenie.

38. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dôvodom na zrušenie rozhodnutia žalovaného (v súlade so žalobným návrhom v zmysle § 191 ods. 3 písm. a/ SSP) bol výrok prvostupňového rozhodnutia, ktorý z hľadiska jeho obsahu nezodpovedal zákonným požiadavkám na vyvlastňovacie rozhodnutie (pozri bod 33 tohto rozsudku). Žalovaný pochybil, keď prvostupňové rozhodnutie s takýmito zásadnými vadami, majúcimi vplyv na zákonnosť rozhodnutia, potvrdil, a preto ho správny súd zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní žalovaný opätovne preskúma odvolaním napadnuté vyvlastňovacie rozhodnutie a vzhľadom na vytykané nedostatky jeho výroku aj odôvodnenia znovu rozhodne v intenciách vysloveného právneho názoru správneho súdu, ktorým je v zmysle § 191 ods. 6 SSP viazaný.

39. Námietka žalovaného, že žalobcovia podali správnu žalobu oneskorene, a preto ju má správny súd odmietnuť, nebola dôvodná. Z § 181 ods. 1 veta in fine SSP vyplýva, že od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, plynie lehota dvoch mesiacov na podanie správnej žaloby, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak. Inak upravuje lehotu na podanie žaloby zákon o vyvlastňovaní v § 14 ods. 2, podľa ktorého musí byť žaloba podaná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, ak sa ňou účastník domáha preskúmania výroku podľa § 13 ods. 3 citovaného zákona, t. j. výroku o náhrade za vyvlastnenie. Na rozhodnutie o takej žalobe nie je príslušný správny súd, ale vecne a miestne príslušný všeobecný súd v občianskoprávnom konaní. Žalobcovia podali žalobu voči výške vyvlastňovacej náhrady na Okresný súd Bratislava II (sp. zn. 19C/2/2019). V tomto konaní sa žalobcovia domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o obmedzení ich vlastníckeho práva, a preto považoval správny súd žalobu za podanú včas, pretože bola podaná v lehote dvoch mesiacov v súlade s § 181 ods. 1 veta in fine SSP.

40. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech. Žalobcovia 1/, 2/ boli v konaní pred správnym súdom úspešní v celom rozsahu, a preto im správny súd priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. O ich výške rozhodne v súlade s § 175 ods. 2 SSP súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

41. Ďalšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania nepriznal v súlade s § 169 SSP, pretože mu správny súd neuložil žiadnu povinnosť, s plnením ktorej by mu vznikli trovy.

42. Toto rozhodnutie prijal správny súd pomerom hlasov X : X (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť doručením. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech, pričom ju musí podať v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia.

Kasačná sťažnosť sa podáva na tunajšom súde. Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený vyššie pod písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačnú sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.